

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

ปทุมมาถิ่นใต้

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชล้มลุกพืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๖๔

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Curcuma papilionacea* Soonthornk., Ongsakul & Škorničk.
วงศ์ : Zingiberaceae
ชื่ออื่น ๆ : กระเจียวดอกถั่ว (สตูล)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

พืชล้มลุกอายุหลายปี สูง 60–80 ซม. ลำต้นใต้ดินเป็นเหง้าสั้น ลำต้นเทียมเกิดจากกาบใบที่อัดแน่น ใบเดี่ยว มี 2-5 ใบ สีเขียว เรียงสลับระนาบเดียว รูปไข่ กว้าง 10–13 ซม. ยาว 20–33 ซม. ปลายเรียวแหลม ช่อดอกแบบช่อกระจุกแยกแขนง สีเขียวแกมเหลือง เกิดจากลำต้นใต้ดิน ช่อดอกทรงกระบอก ตั้งขึ้น ยาว 18–30 ซม. ดอกสีม่วงอมชมพู ใบประดับบนและใบประดับล่างสีเขียวอ่อนมีแถบหรือริ้วสีขาวตามแนวยาว รูปสามเหลี่ยมแคบ กว้าง 5–6 มม. ยาว 9–10 มม. กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด ยาวประมาณ 5 มม. ปลายแยกเป็นแฉกลึกด้านเดียว กลีบดอกโคนเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 3 แฉก กลีบปากสีม่วง มีแต้มสีแดงเข้ม 4 แต้ม บริเวณโคนกลีบกลางกลีบมีเส้นสีเหลืองตามยาว

การใช้ประโยชน์

ดอกมีความสวยงามจึงมีศักยภาพในการนำมาพัฒนาเพื่อปลูกเป็นไม้ดอกและไม้ประดับ

นิเวศวิทยาและการกระจายพันธุ์

พบเจริญตามพื้นที่ล่างของป่าดิบเขาและหน้าผาหินปูนทางภาคใต้ของประเทศไทยที่ความสูงจากระดับทะเล 0–50 เมตร ดอกบานช่วงฤดูฝน ปัจจุบันพบการกระจายพันธุ์ที่จังหวัดสตูลเท่านั้น

สถานภาพของพืชตาม IUCN

สิ่งมีชีวิตที่ใกล้การสูญพันธุ์ (Endangered species)

ที่มาของข้อมูล : นาย ภัทรวีร์ พรหมนัส นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ